

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :

Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hóra . . . 1.- kor

Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :

HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán kifizetve

Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 12.- kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hóra . . . 3.- kor

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Az ujságírás.

Debrecen, december 12.

A sajtó kiváló jelentőségét különösen hangsúlyozni, vagy éppen riktó szinnekkel aláfesteni merőben felesleges. Hiszen tudott dolog, hogy a közszabadságok élető eleme a nyilvánosság. Nyilvánosság nélkül holt erő a szabadság, — mely a Enne szunnyadó hatékony energiát kifejteni nem képes. Az Acolus tömlőjébe zárt vihar ártalmatlan és pusztá fikció a gondolat szabadsága, ha közlése, vagy terjesztése lehetetlen. A villamos áramnak, ha munkába szoritják, vezetékre van szüksége s épp úgy a közszabadság is csak a nyilvánosság vezetéken keresztül hatályosul. A nyilvánosság gyűjtő fogalom, mely alá a gyülekezés, az egyesülés és a sajtó sorakoznak. Mindháromnak szabadsága feltétlenül őrzött alkotmánygarancia, de kiváltkép a sajtóé. Nem véletlen, hogy a szabadságharc általában, így a magyar szabadságharc is a sajtó felszabadosításával kezdődnek, — de helyes áttérése a sajtó nagy horderejének és hatalmának.

A sajtó tehát hatalom, sőt nagyhatalom, amint szellemesen és találóan nevezni szokás. Szuverénitása kétségtelen és joggal beszél a szuveréneket megillető többes számban. Ha a népösszeségétől a népfelség elválaszthatatlan, — úgy a népfelség sugarai a sajtót is beragyogják, mert a sajtó a népösszeség véleményének — a közvéleménynek a megtestesítője. És pedig nem olyan értelemben, hogy a sajtó egyszerűen szócsöve a már kialakult közvélemény-

nek, hanem ő maga csinálja a közvéleményt, de legalább is döntő befolyása van annak kialakulására.

Az olvasóközönség igen nagy része nem tud önállóan gondolkodni, vagy ha tudna is, jóval restebb és kényelemszeretőbb, semhogy a napirendre kerülő kérdések és események tekintetében a hírlapok véleményét felülbírálna.

Ilyképp a sajtó htása és befolyása olyan közvetlen, hogy túzás nélkül állitható, miként egyenrangú erőt képvisel némely állig felfegyverezett nagyhatalommal. Bálványokat dönt és állít, államiérfiakat buktat és emel, háborút provokál és békét szerez. Nem szokatlan ma már, hogy fejedelmek is igénybe veszik a sajtót, ha a világ számára mondanivalójuk akad.

Mindez pedig nem dicsérete a sajtónak, hanem csak egyszerű ténymegállapítás. Erényeit és hibáit e helyütt céltalan volna részletezni és nem is mondhatnánk újat — mert dicsérői és ócsárlói már elirtak minden építőt.

Szóljunk inkább azokról, akik e nagyhatalmat látszólag kezükben tartják, de voltaképpen annak rabszolgái. A hírlapírók a sajtó imént vázolt hatalma ellenére még mindig nem részesülnek az őket méltán megillető elismerésben. Még mindig vannak akik komolyan veszik a Bismarck tréfás mondását, hogy hírlapíró úgy lesz az ember, ha eltéveszti hivatását. Pedig nincs életpálya, mely inkább kívánna egész embert, mint az ujságírás.

Szokolay Kornélnak egy régebbi cikkéből való a hírlapírónak itt következő kiünő jellemzése: «tapintat, diszkrécio, nyugalom, gyors és

éles ítélő tehetség nélkül az a halalom, melyet a legkisebb ujságíró kezében tart, veszedelmé válik a társadalomra és egyesekre s a helyesen, vagy helytelenül alkalmazott egyetlen szó gyakran a legkiszámíthatatlanabb következményeket vonja maga után. Az ujságírónak hibáznia soha nem szabad, mert a kinyomtatott hiba rendesen helyrehozhatatlan.

Gyöngörű hivatás az ujságíróé, de Róma hálátlan! Az ujságíró az, aki mindenkinek szívesseget tesz, és senkitől köszönetet nem vár, akit lépcsőnek használnak fel a kapaszkodók, akiről, mint utszéli fáról, minden jövő-menő gyümölcsöt tép, vagy megpihen árnyékában, — hogy nyomban utána megfélekedezék róla.

Az ujságíró az, aki mindig a mának él és akire ritkán virrad a megváltó holnap. — Kivételesen élvezheti azt a közbizalmat és becsületet, melyet a fórumra vezető ut van kikövezve.

Pedig kétségtelen, hogy a hírlapíró, akit hivatása kényszerít arra, hogy a közügyekkel állandóan és behatóan foglalkozzék, bizonyos rutinra és megkülömböztetett tudásra tesz szert. Ismeretei és tapasztalatai bőséges tárházából értékes részt juttathat a közügyeknek, idealizmusa mellett (idealizmus és szegénység egy csapáson haladnak), fejlett gyakorlati érzékével mérhetetlen hasznára válhatnak a köznek. A közéleti nagyságok egész sorára lehet rámutatni, akik éppen hírlapírókból kerültek vezetőhelyre.

Becsüljük meg tehát a tisztességes ujságírókat és hivatásukat!

IDEGENBEN.

Irta: Zih Sándorné.

Tra Jovanó, agospodina, egy öblös karzekben ült és elmerengve figyelt a nótára. Piros arcáról szinte eltűnt az a kékbe játszó vöröses szín, amely már állandó tanyát kezdett ütni rajta, Belesápadt abba a gyönyörűségbe, amit az édesen hangzó dallam lopott a szívébe. Édes, bűbajos, rég nem hallott nóta: magyar nóta!

Tizennyolc esztendeje már, mióta nem hallott magyar nótát. Magyar szót is nagyon keveset.

Akkor, régen, mikor hervadni kezdő fiatalágát, szépségét eljött kamatoztatni erre felé, egyik fürdőhelyről a másikra, szállodáról szállodára, — akkor még annyira gyűlölték itt a magyar szót, hogy Jolánka saját jól felfogott érdekében még azt is letagadta, hogy magyar a származása! Hja! első a megélhetés, második a selgyemruha s végül a — sovinizmus!

De Jolánka sohasem jutott messzebb, az elsőnél. A selgyemruha is csak ábránd maradt és a sovinizmus? — na, az kellett volna még! Végre mégis szerencse ért. Egy pincér beleszeretett és feleségül vette.

Vad, dühös, embergyűlölő horvát legény, aki nem tartott élébbreválónak semmiféle hivatást, mint a magyarfalást. Végre sem maradhatott meg hivatalában, mert a magyar vendégek mind tömegesebben kezdték látogatni évről-

évre a tengerpartot, ide hozva nagy gavalériaival szórt bankóikat.

A dühös legényt, kinek mindjárt vérbe forogott a szeme, ha magyart látott, vagy magyar szót hallott, élelmes magyar pénzt szerető gazdáik csakhamar továbbították.

Akkor feleségével együtt felment lakni a hegyek közé, oda, ahol nem hallatszik soha magyar szó. Kis kocsmát nyitottak, mely lassankint vendéglővé nőtt szorgalmuk révén. Jolánkából rendes, dolgos goszpodina vált, aki bárányszeliden türte, ha az ura szorakozásból, vagy dühös haragjában, előhozakodott magyarfaló szitkozódásával.

Ugy elrepült az a tizennyolc esztendő, Jolánka Tra Jovanóvá hizott, gömbölyödött. Soha sem bántották holmi vágó, fájdalmas kínzó emlékek az elhagyott haza után. Hiszen ő csak a nagy hegyekre emlékezett, melyeknek hóval fedett ormairól metsző hideg szél fujt s megdermesztette sovány testét. Aztán meg arra, hogy milyen éhes volt mindig, meg hogy a nagyobb testvérei ütötték-verték s mikor nagyocská lett szolgáltnia kellett s így került ki a nagy világba, ahol e mellett a mérges horvát ember mellett végre nyugodalmas otthona talált. Mit kíván ő egyebet, mit kívánjon ő többet ennél.

De egyszer!...

Tra Jovanó ott ült a kertjükben a kitékintett a szőlőlugason át az előtte elterülő vidékre.

Még az ő egyszerű, banális lelkét is megragadta a természet nagyszerűsége, felséges

pompája. A lépcsőzetesen beépített hegyoldalon legfelül, a templom szomszédságában feküdt az ő házuk, felettük egy régi vár romjai látszóttak, alattuk pedig egy-egy kis ház fehérlett. — meg bóralfallal gondosan körül kerített kertek. Egy-egy kis paradicsom mindenik, rakva virágzó oleander, füge és olajfakkal, karcsu cyprusokkal. Lent a völgyben smaragd pázsit ágyban csillogó ezüst folyócska kigyózott s tul a fehér sziklákon a mélységesen kék Adria olvadt össze az égboltozattal.

A levegő nagyon forró volt és Tra Jovanónak olyan jól esett egy kissé lehunyni a szemét.

És álmodott?...

Édes, dallamos, szívhez szóló, szívfájdító hangok röpködtek, zümmögtek körülötte és egyszerre eltűnt előle tenger, bóralfall, virágzó paradicsomkert.

Sötét lenyő óriások állanak sorfalat a rengeteg erdőben s sötét hegyszakadék félelmes áthatatlansága riasztja a hozzá közeledőt.

Vasárnap délután van.

A kenyéradó gazdái elmentek vendégségbe, ő meg kijött az erdőbe szedret vadvirágot szedni.

És hall messziről édes, dallamos szívhez szóló, szívfájdító hangokat, melyből amint lassankint közeledik, kiveheti a szöveget is:

Cserebogár, sárga cserebogár,

Nem kértem én tőled, mikor lesz nyár?

Azt sem kértem, sokáig éleké

Csak azt mond meg, babámé lesznek-e?

Nem tudott ellentállni a nóta varázsának,

A tekintetes vármegye

Hajdúvármegye téli közgyűlése.

Az új szoboszlói főszolgabíró

Hajdúvármegye mai közgyűlésének legfontosabb tárgya volt az új szoboszlói főszolgabírói állás betöltése. A közgyűlés a városháza nagytermében folyt le olyan óriási érdeklődés mellett, hogy a terem zsúfolásig megtelt bizottsági tagokkal.

A gyűlésre Hajdúvármegye függetlenségi pártja teljes számmal vonult fel, hogy állást foglaljon Ercsey Gyula aljegyző mellett. A függetlenségi párt állásfoglalásának természetesen meg lett a maga következménye, amennyiben Ercsey Gyulát nagy többséggel megválasztották főszolgabírónak.

Ercsey Gyula három év alatt igen szép karriert futott meg s munkabeli készségével, elvhűségével rászolgált a közgyűlés nagy többségének bizalmára.

A közgyűlést Domahidy Elemér főispán nyitotta meg. Felhívta a bizottsági tagok figyelmét a tárgysorozatra.

Majd felolvasták az alispán időszaki jelentését, melyet tudomásul vettek.

Ezután tudomásul vették Beöthy László leiratát, hogy a király kereskedelmi miniszterre nevezte ki.

A Pallag-pusztá nevére a belügyminiszter megváltoztatta. Ez is tudomásul szolgált. Némkülönben a Püspökladány—náudvari törvényhatósági út építésére a vállalkozóval kötött szerződés is. Az állandó választmány javaslatára a vármegyei siktetéma alap maradvék összegét a székház építés alapjához csatolták.

A vármegye díjnokainak drágasági pótléka ügyében javasolta az állandó választmány, hogy 50 koronát adjon a vármegye erre az esztendőre.

A díjnokok érdekében felszólalt Lengyel Imre bizottsági tag s szóvá tette a díjnokok sanyaru helyzetét. Az 50 koronát kevésnek tartja. A közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Majd a hajdunánás—tiszapolgári, tiszacsege—egyeki utak egyes szakaszainak építésére kötött vállalkozói szerződéseket mutatták be.

Kovács Gyula alispán jelentette, hogy a vármegye közigazgatási bizottságából őt tag helyre üresedik meg. A helyek választás után töltenők be. A közgyűlés a régi tagokat választotta meg, kivéven Kiss Ferenc esperest, akitnek helyére dr. Berencsy János került.

Rátértek ezután a szoboszlói főszolgabírói állás betöltése ügyére. Mindenkit érdekelt a dolog, bár előre tudható volt, hogy a pályázók közül Ercsey Gyula, a függetlenségi párt jelöltje fog győztesen kikerülni a választásból.

A főispán a kijelölő bizottság javaslatát mutatta be. Eszerint első helyen Miskolczi Lajost, második helyen Ercsey Gyulát jelölték. — Mikor Ercsey nevét említették, hosszan eljenzett a többség. Juhász Nagy Sándor dr. 20 bizottsági tag aláírásával ellátott kérvényt terjesztett be, amely szerint névszerinti szavazást kérnek. A szavazatszedő bizottság elnökekül Ujhelyi Andort küldte ki a főispán. Mintegy 20 percig tartott a szavazás. Leadta összesen 190 voksot, ebből

Ercsey Gyula 145
Miskolczi Lajos 45

szavazatot kapott s így száz szóval Ercsey Gyula lett a szoboszlói járás főszolgabírója. Az eredményt lelkes éljenzéssel vették tudomásul. Így megüresedvén a III. aljegyzői állás, melyre első helyen dr. Cseke Sándort, második helyre Ethey László tb. szolgabírót jelölték. A közgyűlés nagy többséggel dr. Cseke Sándort választotta meg III. aljegyzőnek.

Ez a választási mozzanat lévén a közgyűlés legizgatottabb része, amidőn az befejezést nyert egyszerre kiürült a nagyterem. Alig maradt ott néhány bizottsági tag, aki aztán a tisztikar által előterjesztett községi ügyeket szó nélkül tudomásul vette. Az újonnan megválasztott tisztviselők a hivatali esküt letették.

A közgyűlés a déli órákban ért véget.

Országgyűlés.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

Kissé kalandos körülmények közt kezdődött a képviselőház most következő hete. Fél-tizenegy óra volt már, de képviselő nem jelentkezett az üléssteremben, úgy hogy Návay Lajos elnök megunva a várakozást, tizenöt munkapárti és négy ellenzéki képviselő jelenlétében haragos csengőrázással megnyitotta az ülést. Kijelentette, hogy mivel ilyen szörványosan jelennek meg a képviselők, a házszabályokban megállapított elnöki jogánál fogva elrendeli a névfelolvasást.

A jegyzők csakugyan rögtön belekezdték a névsor olvasásába, de közben még huszonöt

képviselő érkezett, úgy hogy a katalógusolvasás befejezésekor negyvenegyen, tehát tanácskozásképes számban voltak jelen a képviselők. Hanem ekkorra csudálatosképpen igen kellemes hangulat szállotta meg Návayt s az elnök megnyugtatta a jelenvoltakat, hogy ez alkalommal eltekint a távollmaradás következményeinek alkalmazásától és igazoltnak veszi a képviselők távollmaradását. Akik nem kedvelői a csudáknak, azok megnyugodhatnak Návay váratlan palfordulásában, melyre az elnöknek igen alapos okai voltak.

A névsorolvasás előtt ugyanis Návay elfelejtette elrendelni a házszabályokban előirt öt perces szünetet és a sasszemű Polónyi, aki észrevette az elnöknek ezt a tévedését, a szavazás után szót is akart emelni a házszabályok szörnyű megsértése miatt. Szerencsére sikerült az ellentéteket elsimitani azzal, hogy Návay irgalmat ígért a távollévőknek.

Ezután megkezdődhetett az ülés. Beöthy László kereskedelemügyi miniszter három helyi-érdekű vasút engedélyezéséről nyújtott be törvényjavaslatot és bemutatta az iparfelügyelők múlt évi működéséről szóló jelentést.

Néhány jelentéktelen elnöki előterjesztés után megkezdődött a földmívelésügyi tárca költségvetésének a részletes tárgyalása, amelyen felszóllaltak a következők: Kropp Hugó, Haydin Imre, Cserny Károly, báró Solymossy Ödön, Polónyi Géza, Nyegre László, Bernáth Béla.

Rémségek krónikája.

Vér, halál mindenütt.

Borzalmas időket élünk. Mintha csak volna valami a levegőben. Egy napra most annyi véres és rémes esemény esik, ami máskor untig elég lett volna egy hétre. Ime egy néhány a sok közül:

Szabadkáról jelentik: Török Kálmán tegnap meglátogatta unokabátyját, Szalma Pétert. Borozgatás közben összeveszték s Török biciklét rántva, szivenszurta Szalmát és összerugdosta a vérében fetrengő embert. Azután átment a szomszédos kocsmába, ahonnan mentőkért telefonált. Mire a mentők a kórházba szállították, meghalt. Törököt letartóztatták.

Sopronból jelentik: Borolya községben Szakál Kálmán és Német Elek legények megölték a kocsmából kijövő Roszipál Floriánt, akivel előzőleg kártyázás közben összeveszték és meggyilkolták. Szakál sziven szurta áldozatát, társa pedig a már halott ember fejét kövel többször bevverte. A gyilkosokat elfoglák.

Szabadkáról jelentik: Csifáry Béla polgári iskolai tanuló barátaival fociból játszott. Játék közben valaki megrugta, mire elesett, azonban oly szerencsétlenül, hogy fejét egy kőbe vágta. Csifáry tegnap behalt sérüléseibe.

Nagyszalontáról jelentik: Tenke községben Bora György földesgazda kutatásott husz éves János nevű fiával. Mindketten a kut fenekén dolgoztak, mikor a föld hirtelen beomlott és mindkettőt eltemette. Mire segítség érkezett, már mindkettő meghalt.

Gál István nagyrábéi legénynek most kellett volna jelentkeznie a sorozásra. A legény félt, hogy a katonáskodásra alkalmasnak találják, miért a aflu utcáján egy fára felakasztotta magát. Az öngyilkost nagy néptömeg vette körül, de egy se merte levágni a még rugdalózdó öngyilkost s mire a hatósági emberek megjelentek, meghalt.

Felsőkocsuba községben Luka Filemon cse-

két fekete szem tüzes sugarának, és elbukott. Összetört, megcsalt szívvvel, szégyene elől bujdosott el a világba akkor. De azóta elfelejtette már csalódását, fájdalomát, csak első szerelmének bűbájos emléke, édes varázsa ragadta meg szívét a nóta hallatára...

Hirtelen felriad. Erős szélroham süvit végig az utcán, s őtét lilaszinbe vész a tenger vize s egybeolvad a szemhatár azzal a félelmes sötétiséggel. A sírokkó vadul száguld, mogyoró nagyságu jégdarabokat csapkodva maga köreül s egyszerre semmit sem lehet látni az ömlő esőtől s a tenger felett ködöslopként álló vízparától. Jaj annak a bárkának, amelyet a sírokkó a tengeren ér!

Tra Jovanó nagy erőfeszítéssel a bóralfalak mellé húzódva törtet fel a házba. Eppen jókor érkezik. Vendégek vannak, fiatalok, hölgyek és urak, szépek, jókedvűek, ezeknek a nótajá vezette vissza lelkét a rég elfelejtett multba.

De most megütközés látszik arcukon; a nők félénken húzódnak egy sarakba, a férfiak meg előttük állanak, fenyegető arccal, védelemre készen.

A szoba közepén meg a Jovanó ura ordítzik, káromkodik és fenyegető mozdulatokkal mutat az ajtóra:

— Mara, takaróty, kutya mágyárszke!

Jovanó meglepeté, e jédien lánul az urára, — csak nem fogja ebben az időben kikergetni a házból embertársait, — na mindjárt maggarok is!

Csillapítólag szól hozzá, de ezzel még jobban ingerli az embert, úgy, hogy az ütése emeli a kezét.

Az asszonyt féktelen harag fogja el e mozdulat láttára.

— Jöjjenek ide urak, segítsenek lefogni ezt a dühös bolondot! — kiáltja csattanó hangon, tiszta magyarsággal — majd megtanítom én verekedni!

A két urnak egyéb sem kellett, pillanat alatt a földön feküdt a vad horvát, Jovanó asszony meg rendelkezett:

— Hozzák csak ide utánam!

Bizony hecípelték az embert egy kamarába, ahol meglepő szelidséggel hallgatta el a Jovanó asszony dühös fenyegetéseit.

— Aztán merjed te még egyszer én előttem szidni a magyarokat, te emberfaló, te vadállat, te farkas, tudom hogy megemlegeted! Mert tud meg, hogy én is magyar vagyok s ha türtem is eddig a sok átkozódást, amit a fajtámra szórtál, ezentul nem türöm.

Kiegyenesítette izmos termetét s fenyegetve rázta hatalmas öklét az ember felé.

Azután nyugodtan rázárta az urára az ajtót s megkérdezte vendégeitől:

— Mit parancsolnak vagyorára? Ugy-e hogy jó gulyáslevest, meg turós galuskát, jó tepertősen, zsírosan? Megcsinálom, meg én! — Csak arra kérem énekeljék el még egyszer nekem azt a nóta:

«Cserebogár, sárga cserebogár!»...

...És a konyhában sercegett a zsír, terjengett a magyaros étei illata, Jovanó asszony, miközben gyurta a léstét, odafüggelt a szobából kihangzó édes, dallamos magyar nótkra és nagy kövér könyveseppek gördültek ki a szeméből...

repe mester három segéddel dolgozott egy épülfőfőlen levő házon. Munkaközben a tetőzet beszakadt s mindhárman a törmelék alá zuhantak. Luka csakhamar meghalt, két segédje szintén életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Szintelen riportok.

Papir Sándorról. — Aki újra születik.

A fiatalon elhunyt debreczeni származású művész, Papir Sándor kedvence volt kollégáinak és mindazoknak, akik személyesen ismerték. Jó volt, mindenkiért szorgalmas és ami legjobban jellemezte, nagyon lelkiismeretes...

Lelkiismeretessége és pontossága példás volt. Betegét színházban soha sem jelentett s vidéki vendégszereplésre csak akkor ment, ha Beöthy igazgatótól erre engedélyt kapott.

A múlt tavasszal, amikor a színházi szezon már veszteni kezdett erejéből, Aradra hívták egy esti vendéggjátékra. A direktor csak nehen adott engedélyt, de azért megadta:

— Azonban — figyelmeztette — holnap estére itt kell lennie! Okvetlenül!

Papir megköszönte az engedélyt, sietett ki a pályaudvarra és a pénztárhoz ment jegyet váltani. De agyában erősen dolgozott a teletőség érzése, hogy holnap neki itthon kell lennie... Csakis erre gondolt. Szórákozottan szolt a pénztárnál:

— Kérek egy másodosztályu jegyet Aradra, oda, vissza...

— Hová?

— Ide, — feleli izgatottan Papir.

Egy lap gyászrovatában a napokban a következő hír jelent meg:

«Vörös Zoltán asztalosmester, hirtelen meghalt.»

Másnap egy ur jelent meg a szerkesztő előtt.

— Vörös Zoltán asztalos vagyok.

— Mivel szolgálhatok?

Tegnap kiírták rólam, hogy meghaltam. Ez nem felel meg a valóságnak. Kérem helyreigazítani.

A szerkesztő az újdonság-rovat vezetőjéhez utasította, aki viszont restelte a helyreigazítást.

— De hiszen nem olyan fontos az, uram, — magyarázta, — örüljön, hogy nem halt...

— Már pedig ragaszkodom hozzá, — jelentette ki Vörös ur.

Az újságíró rövid gondolkodás után megtalálta a helyes módot és így szolt:

— Kedves Vörös ur, az nem fest jól, ha mi ma azt írjuk: «Vörös Zoltán asztalosmester nem halt meg.» Ehelyett a következőt ajánlom: — Halljuk!

— Beírjuk a születés rovatba: «Vörös Zoltán asztalosmester ma megszületett.» Ezzel elérjük azt, hogy nekünk nem kell cáfolni; önt pedig felébresztettük halottaiból...

SZÍNHÁZ.

December 13-án, szerdán:

KIS GRÓF.

Operett 3 felvonásban.

Holnap, december 14-én, csütörtökön:

AZ ÁRTATLAN ZSUSZKA.

Operett.

Kis gróf. Az idei színházi évad egyik legkedveltebb és legsikerültebb operett-újdonsága, a «Kis gróf» operettnek ma este lesz a hetedik előadása. A kiváló operett ezideig még mindig telt házat vonzott. Előreláthatólag a ma esti előadáson is nagyszámú közönség fog a darab szépségeiben gyönyörködni.

Ártatlan Zsuzsi. Holnap, csütörtökön C) bérletben az «Ártatlan Zsuzsi» operett kerül színre. A címszerepet ezúttal Belezna Margit

fogja játszani. Beleznai a «Hoci a század» című népszerű kupléban több új verset énekel, melyeknek biznyára nagy hatásuk lesz. A pompás operett előadása iránt élénk érdeklődés mutatkozik.

Papa. A vigjátéki személyzet egy kiváló újdonságra készül, melyből Zilahy igazgató vezetése mellett már javában folynak a próbák. Flers és Caillavet francia szerzőknek a «Papa» című vigjátéka ez a kiváló újdonság, mely a Vig-színházban ért el kiváló sikert. A fővárosi színházak egymásután hozták színre a legújabb termékeket, de maradandó sikert csak a «Papa» vigjáték tudott elérni, melynek szellemes és ötletes meséje állandó derűtségben tartja a közönséget. A kitűnő vigjátéknak bemutató előadása pénteken lesz. Zilahy Gyula maga is egy kitűnő szerepet vállalt az elsőrangban kiosztott szereposztásban. Az érdekes előadásra jegyeket a színházi pénztár előre árusít.

Betyár kendője. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a Betyár kendője népszimű kerül színre. E kiváló darab még esti előadásban nem is volt műsoron. Zilahy igazgató a délutáni közönségnek ilyen módon kíván kedveskedni, hogy részökre teljesen új betanulással hoz színre darabot, még pedig kiválasztott, jó darabot. A vasárnap délutáni előadásra jegyeket előre lehet váltani a színházi pénztárnál

Rejtélyes büneset.

Borzalmas módon meggyilkolt plébános.

Rimaszombaton, a várostól mintegy másfél órányira fekvő Nyustya községben tegnap éjjel a lelkészi lakban megölték Komora János szentszéki ülnököt. A pap lakása szemben van a csendőrséggel, ahol azonban az éjszaka folyamán zajt nem hallottak.

A gyilkosok teljesen kifosztották a lelkész lakását. Dr. Musotter Miklós vizsgálóbíró, dr. Mészáros István és dr. Penyigei Lajos kir. ügyészek, valamint dr. Kármán Aladár és Veheri István törvényszéki bírák kiutaztak a gyilkosság helyére. A plébánost ma boncolta fel dr. Kármán törvényszéki orvos a hivatalos bizottság előtt. A boncolás megállapította, hogy a plébánost fojtogatással ölték meg, de a tettes több halálos csapást mért a plébános fejére a szobában heverő hasábfával is.

A csapások oly súlyosak voltak, hogy a hasábfá szilánkokra töredezett és a plébános tarcá a felismerhetetlenségig összezuzódott, az arcsonja betört, a homlokán, állán hatalmas mély sebek tátonganak. Tegnap este vendégei voltak Komora Jánosnak, akiket bekísért az esti vonathoz, azután lefeküdt aludni. Ma reggel gazdasszonya zörgetett az ajtaján és miután a plébános nem felelt, az egyik ablakon behatolt hálósobájába és a plébánost az ágytól két lépésnyire vérbe fagyva, a dunnával leterítve találta.

A gazdasszony lármát csapott, mire a szomszédságban levő csendőrségtől többen átjöttek és a vizsgálat zavartalan megejtése végett a lakásba idegeneket nem bocsátottak. Az íróasztal fiókjában négy takarékpénztári könyv hevert 1200 korona betéttel. Hiányzott azonban a plébános aranyórája és a készpénze, melyről nem tudják bizonyosan, hogy mennyi volt. A meggyilkolt egész hosszában hanyatt fekve és két karja feje fölé emelve volt. A dunna felső vége reá volt csavarva fejére.

A rimaszombati, a tiszolci, és nyustya csendőröket mozgósították és a legnagyobb erélyességgel nyomoznak a tettes után. Eddig még a legcsekélyebb nyomot sem találták arra nézve, hogy ki lehet a gyilkos.

A Liszt-hangverseny.

Szent Erzsébet oratoriumának bemutatása.

A debreczeni Zenede és a Zenekedvelők Köre december hó 18-án este 7 és fél órakor a városi színházban Liszt Ferenc születésének századik évfordulója emlékére hangversenyt rendez, melynek tiszta jövedelme a Budapesten felállítandó Liszt Ferenc szobor javára fog fordíthatni.

A fényes hangverseny műsora a következő:
I. Óda Liszt Ferenchez. Irta: Vörösmarty Mihály; előadja: Vass Jolán uró.

II. Szent Erzsébet legendája. Oratórium. Szövegét írta Roquette Ottó. Magyarra fordította: id. Ábrányi Kornél. Zenéjét szerzetie: Liszt Ferenc. Személyek: Hermann, thüringi örgróf — Juhász János ur. Zsófia, neje — x Lajos, fiok mint ifju — Csiba Mici. Lajos fiok, mint örgróf — dr. Láng Sándor. Erzsébet, II. Endre magyar király leánya, mint hajadon — Havas Gáborné, mint örgrófné — Szöngy Ilona, Magyar főur — Hajnal Arthur. Az örgróf udvarmestere. Keresztes vitézek, szegények, angyalok, magyaré s német püspökök s a nép kara. Ének: a Debreczeni Zenedének és Debreczeni Zenekedvelők Körenek teljes énekkara. Zenekar: a Debreczeni Zenedének és Zenekedvelők Körenek teljes zenekara

Az énekkarban közreműködnek: Adamek Gizella, Adamek Hermína, Balogh Juliska, Barkóczy Magda, Beke Renée, Csiba Mici, Debreceni Jenőné, Dömsödi Mária, Dörre Ilonka, Faller Anna, Fekete Gizella, Fialka Sári, Freund Erzsébet, Geiger Margit, Greczko Ilona, Györffy Margit, Hammerstedt Jánosné, Havas Gáborné, Hegedüs Alice, Kiss Jolán, Koszorus Aranka, Krausz Ilona, dr. Láng Sándorné, Losonczy Irma, Losonczy Mici, Losonczy Vilmosné, Matolay Irén, Mattyasovszky Anna, Nagy Bertá, H. Nagy Irén, Nagy Jolán, Nagy Vilike, Nádasdy Ilonka, Neubauer Emma, Papolczy Margit, Pálffy Irén, Pálffy Jozelin, Perdrioux Constance, Perczel Etel, Piribauer Ferencné, Simonffy Irén, Simonffy Lóna, Somogyi Etelka, Szabó Etelka, Szabó Kata, Szalay Mártha, Szarukán Lilly, Szöngy Ilona, Szk Valéria, Tegdes Margit, Tölvök Margi, Tüdös Katta, Várakozó Lenke, Zádor Ila, Zsiray Antónia urnök.

Adler Sándor, Balogh Antal, Bogdán Gyula, Csath Kálmán, Darvas Béla, Deák Lajos, Elefánty Sándor, Faragó Andor, Gottlieb Manó, Gyarmathy Miklós, Hajnal Arthur, Herczeg Henrik, Herczeg Miklós, Iklódy János Kande Ilenő Kelemen Béla, Kiss Béla, Klein Illés Klein Sándor, Kovács Mihály, Krausz Jenő, Lampé Jenő, dr. Láng Sándor, Markovics Lajos, Markovits Sándor, Mellau Márton, Pásztor György, Szathmári Gyula, Uhlarik Béla, Vitárius Sándor urak.

A zenekarban közreműködnek: Kövy Lajosné, Neubauer Jolán, Pattermann Ia, Szántó Magda urnök. Adám Lajos, Behabecz Miklós, Behavics István, Bibel János, Borbély Imre, Budeusz Aladár, Eberhardt György, Fekete Vili, Fürst Mátyás, Göbler Géza, Hora Károly, Jakuts István, Kecskeméti Pál, Kengeres Sándor, Kőrösi Péter, Kövy Lajos, Koivencz Rezső, Kummer Mihály, Losonczy Vilmos, Márton Imre, Medgyessy Pál, Medveczky Károly, Milosch Márton, Mutsinczky Mihály, Pálffy József, Pech József, Pettkes Gyula, Philippi Frigyes, Piribauer Ferenc, Pongor János, Rédl Péter, Riesz Henrik, Ritczl Mátyás, Schenk István, Shiller János, Skédl Lajos, dr. Spitz Lipót, Steiner József, Szász István, dr. Szenes Zsigmond, dr. Szeremley Béla, Torma Béla, dr. Ujjalussy József, Zakar Sándor urak.

Mindenféle
Nyomtatványokat

olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a

Zsebmetszés az Angol Királynőben.

A Dávidházy Sándor ezüst órája.

Érdekes kis eset történt az Angol Királynőben. EA megyebizottsági tagoknak egy része Wessprém István országgyűlési képviselő tiszteletére bankettet rendezett. Megjelent az ünnepélyes lakomán Dávidházy Sándor vármegyei tb. főjegyző is.

Vigan folyt a bankettezés és Dávidházy Sándor főjegyző kedélyes hangulatban távozott el az Angol Királynő fehér terméből. Egyszerre csak a zsebéhez kap, meg akarja nézni, hogy hány óra van. Nem találja az óráját sehol. Pedig arra határozottan emlékszik, hogy még a bankett alatt az óra a zsebében volt.

Dávidházy Sándor főjegyző a rendőrségre ment, ahol feljelentette a csinos esetet: a bankett után zsebmetsző működött az Angol Királynő fehér termének az előszobájában. Az ügyes gazember, úgy látszik, járatos volt a mesterségében és a távozás keltette tumultust használta fel a «munkára».

A rendőrség a főjegyző feljelentése alapján a nyomozást megindította. Az ellopott ezüst órán D. S. monogram volt és bőrcsüngővel volt ellátva, valamint ezüst szivarvágóval. Most már kérdés, meglesz-e az ezüst óra és még nagyobb kérdés, hogy meglesz-e a ravasz zsebmetsző.

Sikkasztó segédjegyző

Évek óta lopott, sikkasztott és hamisított.

Püspökladányi tudósítónk jelenti, hogy az ottani csendőrség szenzációs leleplezést csinált. Darvai Sándor községi segédjegyző ugyanis már évek óta sikkasztotta a község pénzét, lopta a hivatalos letéteket és hamisított közokiratokat. A bűnös segédjegyző üzelmére a következő eset kapcsán jött rá a csendőrség.

Darvai Nándor a jegyzői hivatalban ült éppen, amikor beállított hozzá György József sertéskereskedő. Felvilágosítást akart kérni ügyes bajos dolgában a segédjegyzőtől. Mikor Darvai a kérdéseire nem tudott megfelelni, bement Péterffy János dr. főjegyzőhöz, irattáskáját pedig, amelyben 400 korona bankópénz volt, a Darvai asztalán hagyta.

György József, miután ügyét elintézte a főjegyzővel, mint aki dolgát jól végezte, eltávozott. Nemsokára azonban ész nélkül rohant vissza. Az irattáskájából ugyansí, amíg bent volt, a főjegyzőnél, a 400 koronája eltűnt.

A segédjegyző ur természetesen minden felvilágosítást megtagadott. György erre a csendőrséghez fordult. A csendőrség vallatára fogta Darvai Sándort, de kevése ment a megátalkodott emberrel. Ma végre sikerült teljesen leleplezni a veszedelmes embert, aki a lopás óta állandóan nagy lábon élt és gyanusan költekezett. A csendőrök nagyobb összegű pénzt, mintegy 160 koronát találtak meg nála, amelynek eredetéről a segédjegyző ur nem tudott felvilágosítást adni. Kénytelen volt töredelmesen bevallani bűnét.

Darvai Sándorról kiderült, hogy a György József kárára elkövetett lopáson kívül még tömérdek bűn terheli lelkiismeretét. Bakk Géza volt végrehajtóval tömérdek sikkasztást, lopást és okirathamisítást követtek el; a letétpénzeket ellopták és a község pénztárát állandóan dezmálták. A rossz utra tért, züllés útjára indult segédjegyzőt be fogják szállítani társával együtt a debreczeni ügyészség fogházába.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczeni' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a
Telefon 412.

A MILLIOMOS HORDÁR.

A «millió» az a szép álom, amit mindenki megálmodik. A «millió» a vágyak Eldorádója, ahová mindenki szeretne eljutni a pénz munkáján. Ezt egészen egyformán szeretné mindenki. De azok, akiket a sors kivételes kedvezése csakugyan eljuttatott a millió paradicsomába, akinek az álma megvalósul, a valóságot egészen másképp éli át, feejnként egészen különbözően, merőben másképp, mint amilyen egyformán a milliókról álmodni szokás.

Kinek jutna eszébe például azt álmodni a millió álmái között, hogy ha majd ebbe a tejfel-mézzel folyó, hájjal kengetett sorsba jut, nem lesz elég öröme a pénztől, nem lesz elég boldog a gondtalanságtól, hanem ahogy a hegyről letekintő ember visszakivánczik a földre, úgy vissza fog kivánczolni a millió nagy módjából apró és komisz kis küzdelmek közé.

Van erre a különös lelki nyugtalanságra, a kényszerzubbonygal kacérkodó elégedetlenségre, vagy mondjuk udvariasabban: erre az excentrikus hajlandóságra egy érdekes példánk, amelyet egy külföldi újságból böngészünk át önöknek.

Azt mondja:

A világ legkülönösebb milliomosa, C. W. Masee, aki Szt.-Louisban lakik és a legcsodálatosabb kettős életet éli. Nappal a legközönségesebb munkás, de mihelyt beesteledik, átalakul és résztvesz a legragyogóbb társaságban.

Ez a Masee nevezetű milliomos most harminc éves, tanult ember, utazott is sokat Európában és legjobban érzi magát mégis a munkás életben. Minden reggel fél hétkor felül az automobiljára és elmegy a nagykereskedő negyedbe, ahol a hatalmas áruházak vannak, ott felöltözik munkásruhába és beáll az üzletbe, ahol alkalmazva van és szépen kitakarítja a «bótot». Söpör, lemossa az ablakokat egészen úgy, mint a többi szolga, azután, mint házi hordár egész nap löt-fut, viszi a megrendelőkhez a portékát, szállítja az árukat, felkeresi a kuncsaftokat. Este hét óráig tart a munkája. Akkor hazamegy, hogy a családjának éljen, vagy társaságban eltöltsse az idejét.

Talán egy kissé kalandosan hallasz a hír, de tökéletesen benne van az ember örök elégedetlenségének a szomorú nótája.

Bizottsági gyűlések. A református egyház gazdasági bizottsága csütörtökön délután 4 órakor, bérházépítő bizottságának házbérekét megállapító küldöttsége pénteken délután és az 1911. évi költségvetést felülvizsgáló bizottsága szombaton délután gyűlést tartanak. A napokban tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyvét a kiküldöttek ma hitelesítik.

Zsilinszky Endre egyházi felügyelő. — Békéscsabáról jelentik: Az arad-békési evangélikus egyházmegye őszi közgyűlésén tudvalevőleg dr. Zsilinszky Endre lemondott egyházmegyei állásáról. Ezt a lemondást összefüggésbe hozták többek között azzal is, hogy Zsilinszky fiaiak bűnyüggé miatt népszerűtlen lett hívei előtt. Az egyházmegyéhez tartozó egyházak most nagy szó többséggel ismét megválasztották dr. Zsilinszky Endrét egyházmegyei felügyelővé, báró Solymossy Lajos országgyűlési képviselővel szemben. A választásnál a békéscsabai egyház mind a tíz szavazatát Zsilinszky Endrére adta.

Egyházmegyei bírósági gyűlés. A debreczeni református egyházmegye közigazgatási bírósága ma délelőtt 10 órakor Dávidházy János kaabi lelkész, esperes és Fráter Barna egyházmegyei gondnok elnökeivel gyűlést tartott. A gyűlésen jelen voltak: Szele György, F. Varga Lajos, Szeremley Barna, Szűcs Lajos, Körösi Kálmán dr. egyházmegyei tanácsbírák. A gyűlésen zárt tárgyalásban fegyelmi ügyeket intéztek el.

Harcra készülnek a vasutasok. A vasutasok most közzétett családi pótléktervezete mindentelibe megdöbbenést keltett. A Vasutas Szövetség székesfehérvári kerülete tegnap este népes gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy az alapszabályok értelmében tíz vidéki kerület felszólítására országos rendkívüli vasutas gyűlést hívatnak össze a központtal s azon egyöntelűen foglalnak állást a család- és drágasági pótlék ügyében. A határozat indokolásában kiemelték a gyűlés, hogy megdöbbenéssel látja a vasutasok óriási zömének sérelmét s szükségnek tartja ennek sürgős és országos szerve egyöntelű orvoslását. A határozatot sürgősen közli a központtal s az ország összes társkerületeivel, s emellett is inkább, mert az egész vonalon olyan nagy elkeseredés tapasztalható az alkalmazottak körében, hogy az ebből a vasútra biztosan háramló óriási károkat a körök vezetősege felelősséget nem vállalhat. Mivel a husz százalék drágasági pótlékért is a fehérvári kerület indított országos mozgalmat, most a pótlék tervezet sérelmeinek orvoslására is ez indít országos akciót.

Szabad Iskola. Holnap, 13-án, szerdán dr. Kovács József gazdasági akadémiai tanár tart előadást: A modern agrárpolitika és feladata címen. Az előadás vázlat: A gazdasági és társadalmi élet alakulása a múlt század feljén. Az ipari élet fejlődése Anglia, Németország, Északamerika, Japán, újabban Kanada szerepe a világtermelésben. Ipari tultermelés. A kereskedelem túlszűfolttsága és a mezőgazdaság. Az ingyenes előadás este 6 órakor az Ipartestület disztermében (Simonffy-u. 1-c. szám, II. em.) kezdődik s minden felnőtteket szívesen lát azon a Szabad Iskola vezetősége.

Hangverseny. A Debreczeni Kereskedő Ilyak Dalköre folyó évi december hó 17-ikén vasárnap az Arany Bika szálloda disztermében Recht Sándor hegedűművész, Grósz Ernő zongoraművész, dr. Jóna Kálmán és Emmerich Endre urak, továbbá Rácz Károly és fia zenekarának közreműködésével tanccal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete este fél 9 órakor. Felülfizetéseket a dalköri könyvtár javára köszönettel fogad az elnökség.

Baleset a dohánygyárban. Farkas Imre dohánygyári munkás a beváltóban dolgozott. Farkasnak haragosa volt Nagy Pál munkástársa és bosszúból a lábára dobott egy bál dohányt. Farkas megsérült s a kórházba vitték.

Rablás egy postahivatalban. Aradról jelentik: Ma délután hat óra előtt néhány perccel egy tizenhét-tizennyolc éves kormos arcu — gyárimunkáskülsőjű ember behatolt az aradi Karolina-utcai postahivatalba és az ajtót, amely a postahivatalt a közönség részére fentartott helytől elválasztja, felnyitva, egyenesen Varga Emilia postamesternő asztalához lépett. Félrelőket s belemarkolt a postamesternő asztalán levő pénzbe, 4500 korona papírpénzt hirtelen a zsebébe gyűrt és kirohant. Az ajtóban az egyik tisztviselő megragadta a karját, a ragló azonban félrelökte és kirohant az utcára. Az egyik hivatalnoknő utána futott és rendőrt kérészt, de a környéken nem volt rendőr és a rabló elmenekült. A rendőrség eddig nem akadt a tettes nyomára.

Orgák a kolostorban. Péterváron az ottani lapok leleplezéseket közölnek a moszkvai Szpaszkij-kolostorban üzőit ocsmányságokról. Azt írják, hogy hatvanhat lakos feleségeik és leányaik elcsábítása miatt a zsinathoz feljelentést adott be Makár prior ellen. A kolostorban éjszakánként vad dorbézolás járta. A főnök és a szerzetesek ajtatokodás ürügye alatt becsalták az asszonyokat és leányokat, akik azután áldozatai estek. A följelentők a kolostort nyilvános háznak mondják, ahol nem szerzetesek, hanem veszedelmes nőcsábítók tanyáznak.

Önbetörő vasutas. Kolozsvári tudósítónk írja: Bánffyhunyadon a napokban eltűnt a vasúti raktár irodai helyiségéből hatezer korona. Miklós József vasúti értesítő volt az első, aki jelentette az esetet, úgy adta elő a dolgot, hogy hajnalban feltörve találta az iroda ajtaját, a fiókok pedig felcsúszva hevertek a földön, a bennük levő irások össze-vissza voltak forgatva. Kolozsvárról két detektív ment ki Bánffyhunyadra a nyomozás szencziós eredményel zárult le vasárnap. A nyomozás első eredménye az volt, hogy Miklós József a pénztárnémet tudta nélkül adott ki árukat a feleknek, a felzetett díjakat pedig elcsikkasztotta. A rovincsolás tartama alatt aztán jelentkezett egy fontos tanu, a bánffyhunyadi zsidó kántor, aki elmondta, hogy a betörés hajnalán egy rövidkabátos vasúti alkalmazottat látott az állomástól a község felé sietni. Állítása szerint ez Miklós volt. Egy másik tanu látta is Miklóst a kérdéses éjszakán a raktárban. Erre aztán le tartóztatták az értesítőt. Kiderült, hogy az apró sikkasztásokat nagyobb stíklivel akarta tetézni az önbetörést követve el, úgy akarta feltüntetni a dolgot, hogy betörők jártak a raktárban.

Gyűjtőiparos. A debreczeni ügyészségnek jelentette a csendőrs, hogy Püspökkladányban Fürst Adolf iparos mester bosszúból felgyújtotta Baranyai Albert nevű szomszédjának szalmakazalját.

Utazás a Föld körül. A Jótékony Nőegylet 1912. jan. 13-án «Utazás a Föld körül» című, táncal egybekötött estélyi rendez; mint minden évben, úgy ez alkalommal sem bocsát ki külön meghívókat a rendezőség, hanem ezúton hívja meg a város és vidék intelligens közönségét. Az előkészületek lázasan folynak s mint az előjelekből látható, ez lesz a farsang egyik kiemelkedő táncestéje. Városunk fiatal, szép hölgyei közül nyolcvanán vállalkoztak különböző szerepekre, ének, tánc, előképek stb. — különböző nemzeti táncok mellett s ehhez járul még a nagyszámu fiatal ember szereplése; úgy hogy a rendezőségnek sikerülni fog a rendkívül ötletes, szellemes másolt teljes egészében megvalósítani. Jegyek kaphatók Molnár Ferencz ur Piac-utcai üzletében. Páholy 20 kor., személyjegy 4 korona.

A gyermekekre katasztrófa, ha a karácsonyi ünnepeken hiányzik a dr. Oetker sütőporából készült guglupf. És igazuk is van, mert egy ilyen Oetker-guglupf lisztet, tejet, zsírt, tojást és cukrot, tehát csupa az emberi szervezetre nélkülözhetetlen tápszereket tartalmaz. Izéles és a gyermekeknek könnyen emészthető módon. Karácsonyi süteményekre dr. Oetker A. Baden—Wien 16. receptjeit használjuk, melyeket e lap olvasói ingyen kapnak meg. Levelezőlap címmel elegendő.

Párbajhősök! Nem valami véres tragédiáról akarunk beszámolni, csupán regisztrálni akarjuk, hogy a Hajnal-Mulatóban ma premiere lesz. Ma kerül színre a «Párbajhősök» című egyfelvonásos bohózat, mely nem kevésbé fogja mulattatni a közönséget az eddig előadott daraboknál. Röder Miklós még három este lép fel, így igaz sajnálatunkra csütörtökön bucsuzik a közönségtől.

Hymen. Nemes Dénes Balázs Esztert, Piszát József Keresztes Rozáliát eljegyezte, Juhász Gábor és Halaga Julianna g. katolikusok házaságát kötötték.

85 kg. arany. Ósi szokás Indiában, hogy a koronázáskor lemérik az új császárt arany pénzzel s amennyit nyom, annyi aranyat dobálnak a nézőközönség közé. Most van Delhi-ben a koronázás s ezúttal 85 kg. aranypénzt fognak a viaskodó indusok közé hajigálni, mert ennyi a sulya György királynak. Edvárd király annak idején nem koronáztatta meg magát Indiában, nem ment el Delhi-be s akkor nagy volt a szomorúság, hogy elmarad az aranypénzkiosztás, de a király intézkedett, hogy tartsák meg az ősi szertartást, lemérette magát odahaza és hiteles okirat ment Delhi-be, hogy az új császár 104 kilogrammot nyom. Ki tudja, hányan lesznek Delhi-ben a mostani mérés szertartásánál, akik sóhajtozva fognak ráemlékezni, hogy mégis jobb császára volt Indiának Edvárd király, mert 21 kilogrammal több aranypénzt szórtak a nép közé.

Leégett a világ legnagyobb mulatóhelye. Rövid távirat jelentette már New-yorkból, hogy Coney Island-on rémes tűz pusztított egnap. Egy ikébel telegram most hírül hozza, hogy leégett a világ legnagyobb és legpazarabb mulatóhelye, — a Lunapark. Nyaranta esténként félmillió ember szokott Coney Islandon üdülést keresni a newyorki háztenger tikkasztó hősege elől, most télen azonban elhagyatott a sziget, csak a mulatóhelyek örei laknak künn. A tűz a Lunaparkban támadt s a nagy vihartól ijeszítő gyorsasággal terjedt el. Leégett az «Alomország», amely tündérmesékbe való várkastélyok, mesterséges vizesékek, függőkerék tömkelege s nincs párja a világon. — Innen átharapózott a tűz a «Szerlem-sziget»-re, epusztult a cirkusz, a színház és minden mutatványos csarnok. Newyorkból kivonult az egész rendőrség, de mentésre gondolni sem lehetett. A kárt hozzávetőleg husz millióra becsülik.

A vidéki vásárok korlátozása. Az Ipartestületek Országos Szövetsége több vidéki ipartestület indítványára mozgalmat indított a vidéki országos vásárok korlátozása ügyében és felterjesztést ogy intézni a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy újabb országos vásárok engedélyezésénél a lehető legszigorubb mértéket alkalmazza. A szövetség elhatározta, hogy az összes ipartestületek véleményének megállapítása céljából kérdőívet bocsát ki s csak a kérdés tanulmányozása után tesz javaslatot a kormány-nak.

Megszurta a tolvaj. A Stern-féle keefgyárban volt alkalmazva Jescsák András kifutó fiu. Tegnep este a gyár raktárnoka észrevette, hogy egy ismeretlen alak a raktárból ostorokat lopott. A raktárnok a tolvaj után üldte Jescsákot, akit az ismeretlen összeszurkált. Bevitték a kórházba.

Botrányok Zemplénben. Sátoraljai helyen csunya közigazgatási botrányok kerültek napvilágra. Ugy a megye, mint a város több magasrangú tisztviselőjét felfüggesztették állásuktól, fegyelmi eljárást indítottak ellenük, mert részben hivatali hanyagságon, részben hűtlen pénzkezelésen érték őket. Fegyelmi eljárást indítottak többek között Farkas Andor sátoraljai polgármester ellen is. Farkas ugyanis néhány nappal ezelőtt azt indítványozta a közigazgatási bizottságnak, hogy indítsanak fegyelmi eljárást Bogyay Béla közigazgatási tanácsos ellen és függeszték fel állásától. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén el is rendelte a fegyelmi eljárást a tanácsos ellen, egyben azonban elrendelte a vizsgálatot Farkas Andor polgármester ellen is, aki ellen viszont Bogyay emelt vádakat. Fegyelmi eljárást indítottak a polgármester ellen egy gyámügyi eljárásból kifolyólag is, mely ügyben eljárás indult a sátoraljai főszolgabíró és dr. Fellner Győző árvaszéki ülnök ellen is.

Halottak. A tegnapi nap folyamán az alábbi halálozások történtek: özv. Császár Bálintné Molnár Mária ref. 76 éves, özv. Rakovszky Boldogné Medveczky Zsuzsanna r. k. 75 éves, Boros János ref. 61 éves, Chlopek Nándor r. kat. 28 éves, Birnigi Margit ref. 18 hónapos.

Csavargó betörő. A hosszupályi-i csendőrség ma szállította be a kir. ügyészség fogházába Bertalan Sándor 40 éves csavargót, aki Hajdubagason állandó és notórius pajtabetörő volt. Egymásután törte fel a tangákat, csüröket, pajtákat. A legutóbbin rajta vészett, mert elfogták. Bertalan Sándor így került csendőrkéze.

Váltóláz gyógyítása Salvarsannal. Szabadkáról jelentik, hogy a bácsbodrogmegyei orvosszövetség tudományos szakosztályában dr. Török Lajos egyetemi tanár előadást tartott a Salvarsan-therápia ma állásáról. Az előadás után vita volt, amelyek során dr. Hollaender beszámolt több váltóláz-esetről, amelyek Salvarsan alkalmazása által gyógyultak.

Nem lesz indemnitás.

A politikai helyzet.

Néhány nap óta a parlamentben is, a sajtóban is a kormánynak arról a szándékairól jelennek meg értesülések, hogy a költségvetési vita elhuzódására való tekintettel már a legközelebbi napokban egyhónapi indemnitási javaslatot terjeszt a Ház elé. Mint halljuk, ezek a hírek tévesek. A kormánynak nincs indemnitásra szüksége, mert a költségvetést a Ház január elsejéig okvetlenül letárgyalja. Az eddigi vitát is főleg a néppárt hazabeszélői nyújtották meg, akik pártfegyelemmel nem törődve, mindenáron szerepelni akartak. Most ezek ellen úgy látszik — eljárt Héderváry, mert lapja mai számában ezeket jelenti:

A munkapárt nem szándékozik a költségvetés megvitatásában az eddigi arányokban részt venni. Sőt azon lesz, hogy az ellenzéknek a budget elintézését még karácsony előtt lehetővé tegye.

A karácsonyi szünet, ha csakugyan végeznek a budgettel, még az ünnepek előtt, jóval hosszabb lesz mint rendesen, mert annál is inkább benyulik január derekába, mivel január második hetében a delegációs ülészak nyílik meg. Így a nagy harc csak január végén kezdődik.

Gróf Héderváry Károly miniszterelnök csütörtökig marad a Semmeringen. Csütörtökön audiencián fog megjelenni a király előtt s pénteken hazatér. Szombaton válaszolni fog gróf Apponyi Albertnek a Conrad bukása dolgában hozzáintéztett interpellációjára.

Néhány nap óta a kormánypárti sajtó mindenféle kalandos hirt lanszíroz a függetlenségi pártnak azo sztrák «kamarillával» való szövetekezéséről. Az abszurd és komikus kombinációk magukon viselik az undorító rágalom bélyegét s így egész helyesen, a függetlenségi párt ügyet sem vet rájuk. Tegnep azonban egy nagy külföldi lapba is becsempeszték ezt a hazugságot. A lap bécsi forrásból a következőket jelentette:

A király igen jól ismeri ezeket az üzelmeket és különösen illojalitásuk iránt nagyon érzékeny. Most már nem titok többé, hogy a vezérkari főnök bukásának egyik legfőbb oka azokban a titkos tárgyalásokban keresendő, amelyeket a katonai párt gróf Batthyány közvetítésével a magyar kormány háta mögött folytatott a magyar ellenzékkel avégből, hogy a két évi szolgálati időt magában foglaló véderőtörvény helyébe a katonai létszám ideiglenes felemelését tegyék.

A kormánypárt rágalmi olyan alávalók és annyira magukon viselik a bormírság bélyegét, hogy azok maguk helyett beszélnek.

TÁVIRATOK.

AZ OLASZOKAT NEM UTASITJAK KI.

Konstantinápoly, december 12. Szmirnából érkezett jelentések megerősítik, hogy az olaszoknak a városból való kiutasítását visszavonták és az ottani hatóságok az erre vonatkozó megbízást tévesen értelmezték.

A SPANYOL KIRÁLYNÉNÁK LEÁNYA SZULETETT.

Madrid, decemberv 12. Ena királynő ma hajnali 3 órakor leánygyermeknek adott életet. A királyné és az újszülött jól érzik magukat.

OROSZORSZÁG KUDARCA.

Bécs, dec. 13. Az az akció, melyet Oroszország a Dardanellák megnyitására indított, kudarcot vallott. Itteni diplomáciai körökben, ahol jól vannak informálva a konstantinápolyi eseményekről, azt mondják, hogy a Dardanellák kérdése egyelőre ismét lekerül a diplomáciai tárgyalások napirendjéről, mert Oroszország nem tudta megnyerni az érdekelt nagyhatalmak hozzájárulását arra, hogy kérését a portánál támogatassák.

Az orosz kormányhoz közelálló lapok most már leintik az egész akciót. Azt a hirt, hogy

**Schaumburg-Lippe Herceg
Beremendi
portlancement és mészművei**

Kereskedelmi igazgatóság:
PÉCS, Indóház-utca 42. szám.
Művek: **BEREMEND.**
Kiváló minőségű és páratlanul szép színű
**portlancement
és fehérmészgyártása,**

valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlancement,
120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlancementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Nincs többé fejfájás, reuma, csúz,
köszvény, isiász, kolera
és más ragályos fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle
BOROLINN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolin-
cukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin házsizappannak darabonként
30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Előadó városunkban a következő ezégeknek: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS,**
KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, gyógyszeré-
szeknél, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ** és **BÉLA,**
NAGY ANDRÁS kereskedő uraknál, **Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerésztárában.
Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

Turul-Cipő

Telefon 691. elsőrangú, elegáns, tartós
és kiválóan olcsó. **Telefon 691.**

A Monarkia legnagyobb cipőgyára.

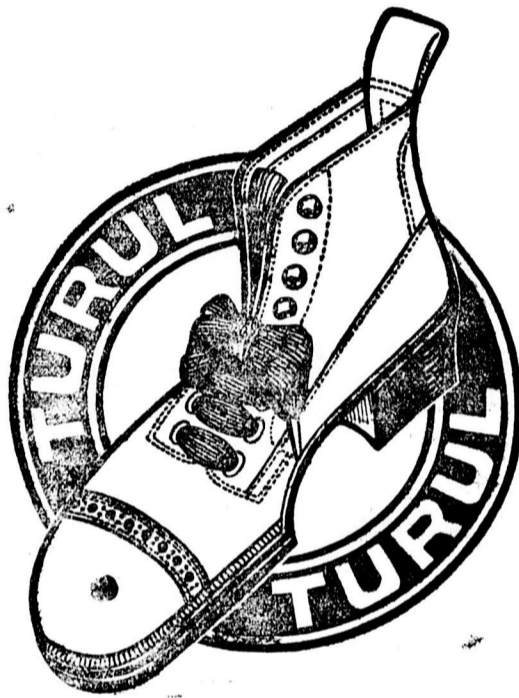
Turul Cipőgyár r.-t.
Temesvár.

Elárusítótelep:
DEBRECZEN, Piac-utca 48. sz. **SZENT-ANNA-
UTCA SAROK.**

130 fiók bel- és
külföldön!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Heti gyártás
18,000 pár.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat minden bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírarukereskedésében
PIAC- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

A közeledő Karácsonyi és Újévi ünnepekre rendkívül nagy választékban vannak:

**Karácsonyi és újévi levelező-lapok,
diszes dobozos levélpapírok,
diszes levelező-lap albumok,**

Emlék-könyvek! a legszebb hársöny- és bőrkötésben.

Névjegyek jutányos áron készülnek

A karácsonyi vásár Bosznay J. és Társa

divatruházában,
DEBRECEN, Kosuth-utca 5. sz.
minden eddigi hasonló ajánlatot felülmul.

Szövet osztály:

- 115 cm. Téli Diagonál ruhaszövet
ezelőtt 95 kr. **Most 55 kr.**
- 115 cm. Színes és fekete kamgarn szövet
rendes ára frt 1.— **Most 59 kr.**
- 115 cm. Téli angol divat szövet
rendes ára frt 1:25 **Most 85 kr.**
- 115 cm. Finom téli kosztüm kelme
háromféle divatos szövésben
ezelőtti ára frt 2:25 **Most 115 kr.**
- 140 cm. Finom téli kosztüm kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 3:20 **Most 155 kr.**
- 140 cm. Finom egész nehéz kosztüm
kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 4:25 **Most 175 kr.**

Selyem osztály:

- Jóminőségű divatos Bluz selymek
eredeti ára frt 1:35, frt 1:50 és frt 1:75
Most 65 kr.
- Jóminőségű divatos Pongis selymek
ruhákra eredeti ár frt 1:50 és frt 1:75
Most 78 kr.
- Jóminőségű sima Liberty selymek
minden színben **Most 88 kr.**

Mosó osztály:

- Francia gyapju Delin
ruhákra, bluzokra és pongyolákra
ezelőtt frt 1.— **Most 57 kr.**
- Francia Grendin Batis-t (markizet)
gyönyörű szép mintákban 95 kr. helyett
Most 57 kr.
- Ruhavászon, selyem fényű
minden színben 75 kr. helyett
Most 29 kr.
- Jómosó kartonok
Cosmanósi és Goldberger-féle 44 kr. helyett
Most 26 kr.
- Szövött Divat Barche ek
Uj Coteline szövésben frt 1.— helyett
Most 58 kr.
- Jómosó zsinór Barchetek
szép új mintákban 42 kr. helyett
Most 27 kr.

Példátlan olcsó OCCASIO árak!

- Selyem-, tüll- és gazé Sálak, Legyezők,
Bársony- és Bőrridikülők (táskák) Eső-
ernyők, Harisnyák, Zsebkendők és Köté-
nyekben.
- Vidékre a cég teljes occasió minta-
gyűjteményét készséggel küldi.

Eyegienikus ujdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyárt-
mány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

„Fatime” I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K.
„Semiramis” I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K.
Ezen új és modern technika szerint készült óvszer
különlegességek, az összes eddigi gyártmányokat fe-
lülmulják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női
óv-különlegesség. — Ára 15 korona.
Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával
ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer-
és gummi áruk gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapított 1878. Telefon 13-76.

Irodának alkalmas

világos, tágas

három szoba

(2 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től

kiadó

Darabos-u. 7

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasut
megállójától.

Udvari szoba személyenként vilá-
gítással és kiszolgálással K 1.60
Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

Apró hirdetések.

Tíz szóig 50 fill., mindeu további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-
utca 10. az emeleten.

Zongorázik Ön? 3 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Andrássy-
ut 47. Tessék prospektust kérni.

Egy mosónő keresetlik Darabos-utca 7. sz.
Ugyanott használt téli és színhai kabát eladó.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljétek a cigaretták óriási
áremelésé miatt! Ne sajnáljátok
a kis kártyát! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,

vagy „OTTOMÁN” (törökfej)

és „TIP-TOP” aranyzopókás

cigarettapapírt.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETLEN

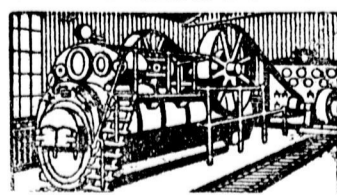
TARTÓSSÁG! !

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Brüsszel és Buenos-Aires 1910: 3 Grands-Prixes.

— Az eredeti Wolf szerkezetű —
szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szeleplementes szabotossági vezényművel, 10-800 lóerőig
terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kivá-
lóságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és
minden üzem részére

a legelőnyösebb erőforrás képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselősege: Boros Artúr okl. gépészmérnök
Rottenbiller u. 33.

Összgyártás 800,000 lóerőn felül.